

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Străjescu Dumitru Mihail, născut la 29 septembrie 1965, originar din s. Octeabriscoie, r-nul Sîngerei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 13, ap. 29.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 13.07.2011 – 24.04.2013 (prima instanță);*
- 2. 30.05.2013 – 19.09.2013 (instanța de apel);*
- 3. 20.11.2013 – 11.03.2014 (instanța de recurs ordinar);*
- 4. 13.06.2014 – 18.11.2014 (instanța de apel);*
- 5. 12.03.2015 – 22.04.2015 (instanța de recurs ordinar).*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2013, Străjescu Dumitru a fost condamnat în baza art. 326 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Străjescu Dumitru fiind cofondator al SRL „Arnix Com”, care deține în arendă mai multe gherete din ÎM „Piața Centrală” din str. Mitropolit Varlaam 63, a comis infracțiunea de trafic de influență în următoarele circumstanțe:

La 31.05.2011, Stratan Marcel, dorind să procure o gheretă, prin intermediul site-ului www.999.md, a găsit publicat un anunț privind realizarea unei gherete amplasată pe str. M. Varlaam - ÎM „Piața Centrală” la prețul de 6000 euro. Fiind interesat de ofertă, a telefonat la numărul de telefon afișat în anunț unde a răspuns o persoană, care ulterior s-a dovedit a fi Străjescu Lilia, care i-a comunicat că dacă a telefonat în privința gheretei urmează să discute cu stăpînul acesteia, Străjescu Dumitru, contactîndu-l pe numărul de telefon 079587447.

Telefonînd pe numărul dat, persoana care s-a prezentat ca fiind Străjescu Dumitru, i-a comunicat că vinde o gheretă amplasată pe teritoriul ÎM „Piața Centrală”, mun. Chișinău la prețul de 6000 euro, dintre care a extorcat suma de 1000 de euro, susținînd că poate să influențeze factorii de decizie din cadrul ÎM „Piața Centrală” în

vederea determinării acestora la perfectarea în termeni restrânși a contractului de arendă asupra gheretei nr. 25/10, amplasată pe teritoriul întreprinderii date, pe numele SRL „Namaox-Com”.

În continuarea intențiilor sale criminale, exprimate prin extorcarea mijloacelor bănești, la 15 iunie 2011, Străjescu Dumitru, aflându-se pe str. Mitropolit Varlaam 63, în apropierea ÎM „Piața Centrală”, a primit de la Stratan Marcel suma de 6000 euro dintre care, 5000 euro pentru sine, iar suma de 1000 euro fiind extorcată sub pretextul de a fi transmisă factorilor de decizie ai ÎM „Piața Centrală” pentru perfectarea în termeni restrânși a contractului de arendă asupra gheretei nr. 25/10, amplasată pe teritoriul ÎM „Piața Centrală” din mun. Chișinău, pe numele SRL „Namaox-Com”, după care a fost reținut.

2.1. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 326 alin. (1) Cod penal – traficul de influență, adică pretinderea, personal de bani, pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unui funcționar, în scopul de a-l face să îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile lui de serviciu, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de avocații I. Matusenco și P. Răileanu în numele inculpatului D. Străjescu, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 10 Cod penal, la 3 ani închisoare, invocând că instanța incorect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, dispunând executarea condiționată a pedepsei aplicate, fără a ține seama de prevederile art. 61, 75 Cod penal, deoarece nu au fost stabilite careva circumstanțe ce ar fi oferit instanței posibilitatea de a micșora esențial gravitatea faptei inculpatului și ar fi permis de a aplica în privința lui prevederile normei date, astfel că pedeapsa aplicată acestuia este una prea blândă;

- avocatul I. Matusenco, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, și anume lipsește latura obiectivă a faptei incriminate inculpatului, invocând că prima instanță incorect și-a întemeiat concluzia de condamnare a inculpatului pe baza probelor prezentate de partea acuzării, deoarece nu s-a dovedit intenția acestuia la comiterea traficului de influență, nu a fost demonstrat elementul extorcării, inculpatul nu a extorcat nici o sumă de bani ci a plasat anunțul în care a inițiat să-și realizeze ghereta la prețul de 6000 euro, adică dînsul din start a desemnat costul bunului supus realizării, nu a fost demonstrat prin probe că ghereta a fost realizată la prețul de 5000 euro, iar 1000 euro au fost necesari pentru a corupe un careva funcționar, asupra căruia inculpatul avea influență sau pretindea că are influență, deoarece ÎM „Piața Centrală”, este o întreprindere municipală, directorul căreia este o persoană cu funcție de răspundere, dar nu funcționar public, nu a ținut seama instanța nici de faptul că inculpatul a respectat procedura legală de refuz în folosul martorului M. Stratan, ca ultimul să poată beneficia de dreptul la locațiune, deoarece la întreprinderea SRL „Arnix Com” a parvenit cererea de cedare a locațiunii în folosul agentului economic SRL „Namaox-Com” și cererea de perfectare a contractului de locațiune a întreprinderii menționate, instanța nu a luat în considerație că în cadrul urmăririi penale au fost admise încălcări de procedură ce duc la nulitatea actelor date, și anume acțiunile procedurale care au avut loc la 15.06.2011, adică percheziția și examinarea corporală a lui D. Străjescu a avut loc în lipsa translatorului ceea ce, potrivit art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, atrage

nulitatea actului procedural;

- avocatul P. Răileanu, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, deoarece instanța nu a luat în considerație că în cadrul urmăririi penale au fost admise încălcări de procedură ce duc la nulitatea actelor, și anume acțiunile efectuate de către inspectorul V. Bîrcă, privind înzestrarea cu tehnică specială, de examinare și marcarea banilor din 10.06.2011 și 15.06.2011 urmează a fi declarate nule, deoarece nu au fost prevăzute la momentul efectuării lor în Codul de procedură penală, iar examinarea și percheziția corporală, audierea în calitate de bănuț, reținerea din 15.06.2011, audierea în calitate de învinuit din 16-17.06.2011, comunicarea raportului de expertiză din 24.06.2011, informarea învinuitului despre terminarea urmăririi penale și prezentarea învinuitului a materialelor de urmărire penală din 30.06.2011, recunoașterea în calitate de bănuț și punerea sub învinuire din 15-16.06.2011, au fost efectuate în lipsa apărătorului și interpretului, din care considerente actele procedurale adoptate urmează a fi declarate nule.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013, a fost respins, ca nefondat apelul procurorului și admise apelurile avocaților I. Matusenco și P. Răileanu, casată sentința, inclusiv din oficiu și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Străjescu Dumitru în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 322, 251 alin. (2) Cod de procedură penală, din motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează desfășurarea urmăririi penale.

4.1. Instanța a reținut că, probele au fost verificate și apreciate în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel în acțiunile inculpatului persistă elementele infracțiunii de trafic de influență prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal.

Instanța în motivarea soluției de încetare a procesului penal a menționat că, urmărirea penală a fost efectuată cu încălcări de procedură penală, de care prima instanță nu a ținut seama, că de către organul de urmărire penală inculpatului i-au fost încălcate drepturile procesuale, că ofițerul de urmărire penală L. Miron efectuând percheziția corporală a lui D. Străjescu nu i-a explicat drepturile și obligațiile în calitate de bănuț, la acțiunea dată lipsind apărătorul și translatorul, deși ultimul a indicat că nu posedă limba de stat și a solicitat traducerea încheierii judecătorului de instrucție în limba rusă, după care, în aceeași zi, în lipsa translatorului, a fost recunoscut în calitate de bănuț, audiat, repetat percheziționat corporal și reținut.

De asemenea, instanța a reținut că dreptul acestuia la interpret a fost încălcat și în continuare în cadrul înaintării învinuirii și audierii în calitate de învinuit la 16.06.2011 și la 17.06.2011, la întocmirea acordului de recunoaștere a vinovăției la 17.06.2011, la comunicarea raportului de expertiză la 24.06.2011, la informarea învinuitului despre terminarea urmăririi penale și la prezentarea învinuitului a materialelor de urmărire penală la 30.06.2011, din care motive inculpatul a fost lipsit de posibilitatea de a face cunoștință cu toate materialele urmăririi penale la finalizarea cauzei și să-și realizeze dreptul său la un proces echitabil, dat fiind că dînsul este vorbitor de limbă rusă și nu posedă limba de stat, pe cînd acțiunile procesuale au fost efectuate fără asigurarea lui cu interpret și apărător, fiind încălcate prevederile art. 16-17 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța a concluzionat că, potrivit art. 251 alin. (2), (4) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la prezența interpretului, atrage nulitatea absolută a actului procedural și nu poate fi înlăturată în nici un fel, prin

urmare, nulitatea punerii persoanei sub învinuire exclude tragerea acesteia la răspundere penală și duce la încetarea procesului penal, în conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală, indiferent de faptul că materialul probator confirmă comiterea de către D. Străjescu a infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal.

5. Decizia a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și de avocatul P. Răileanu în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, nu a pus în discuție erorile procesuale descrise în decizia contestată, prin ce părțile au fost lipsite de dreptul de a se expune asupra acestora, deoarece inculpatul în cadrul efectuării acțiunilor procesuale nu a invocat că nu cunoaște limba de stat, dar a semnat toate actele procedurale întocmite în limba de stat în prezența apărătorului, și abia la prima instanță în cadrul cercetării judecătorești a declarat că nu posedă limba de stat, iar actele procesuale la care a făcut referire instanța de apel, precum că au fost întocmite cu încălcări de procedură, reieșind din procesul-verbal, nu au fost cercetate în ședința de judecată;

- avocatul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, considerînd că instanța constatînd erorile procesuale ce au fost comise de către organul de urmărire penală, care duc la nulitatea absolută a actelor procesuale, inclusiv a actului de învinuire, urma nu să înceteze procesul penal, pe motiv că există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz exclude urmărirea penală, dar să pronunțe o hotărâre de achitare, potrivit dispozițiilor art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, deoarece prevederile art. 275 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală nu pot fi aplicate în cazul cînd se consideră nulitatea actului de învinuire.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2014, recursurile au fost admise, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în privința lui Străjescu Dumitru în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-a soldat cu o hotărâre neîntemeiată și nemotivată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014, pronunțată integral la 16 decembrie 2014, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate de procuror și de avocații I. Matusenco și P. Răileanu, cu menținerea sentinței.

7.1. Instanța a conchis că, probele au fost apreciate de prima instanță în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, hotărîrea adoptată fiind bazată pe fapte concrete și obiective, care confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal și anume prin declarațiile martorilor M. Stratan, I. Stratulat și Sv. Arbuz, cît și prin materialele cauzei.

Instanța a reținut, că sînt nefondate și declarative afirmațiile părții apărării privind nevinovăția inculpatului, deoarece probele demonstrează vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, iar declarațiile inculpatului în susținerea nevinovăției sale nu corespund adevărului, fiind o metodă întru evitarea răspunderii penale.

De asemenea, instanța a considerat ca nefondate argumentele avocatului P.

Răileanu, referitor la nulitatea actelor procesuale, deoarece inculpatul la urmărirea penală nu a invocat că nu cunoaște limba de stat, semnând actele procesuale, inclusiv acordul de recunoaștere a vinovăției, întocmite în prezența apărătorului, fără invocarea acestui temei și abia la judecarea cauzei în prima instanță a înaintat versiunea că nu cunoaște limba de stat.

Mai mult, inculpatul a semnat un șir de acte procesuale care au fost întocmite în limba de stat, semnate în prezența apărătorului și anume: procesul-verbal de percheziție corporala din 15.06.2011, în care inculpatul a făcut mențiuni în limba de stat (f.d. 60 - verso, vol. I); procesul-verbal de percheziție și examinare corporală din 15.06.2011 (f.d. 64-verso, vol. I), pe care inculpatul l-a citit, a înțeles conținutul actului procesual și nu a avut obiecții, ordonanța din 07.06.2011, acordul de recunoaștere a vinovăției (f.d. 156-158, vol. I), recipisa privind primirea copieii rechizitoriului (f.d. 182, vol. I).

Totodată, potrivit procesului-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală din 30.06.2011 (f.d. 171, vol. I), inculpatul, asistat de apărătorul său, Ion Matusenco, a făcut cunoștință cu materialele cauzei și n-a avut obiecții, nefiind astfel înaintate obiecții împotriva actelor procesuale ale organului de urmărire penală.

De asemenea, în ședința instanței de apel, inculpatului, fiindu-i adresate întrebări în limba română, a răspuns în limba rusă, fapt ce demonstrează că dânsul cunoaște limba română și o înțelege, iar faptul că dânsul a răspuns în limba rusă nu echivalează cu aceea că el nu a înțeles ce i s-a spus la urmărirea penală în limba română. Fiind interogat în instanța de apel, la întrebarea președintelui completului de judecată dacă cunoaște limba de stat, a răspuns că în general cunoaște limba de stat, însă, nu cunoaște toate noțiunile de drept.

Astfel, Colegiul penal a conchis că nu pot fi recunoscute nule actele procesuale întocmite în privința inculpatului, de vreme ce ultimul înțelege limba de stat, iar argumentele părții apărării în acest aspect se resping.

La fel, instanța a indicat că sunt nefondate argumentele procurorului privind blândețea pedepsei, deoarece instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de personalitatea inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă fără izolarea lui de societate.

8. Hotărârile judecătorești sînt atacate cu recurs ordinar de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, la 12 ianuarie 2015, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Străjescu Dumitru, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În susținerea cerințelor, a invocat că inculpatului i-au fost încălcate prevederile art. 16, 17 Cod de procedură penală, nu a fost asigurat cu interpret, astfel fiindu-i încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, de către organul de urmărire penală au fost comise erori procesuale care duc la nulitatea absolută a actelor procesuale, acestea fiind contrare art. 94 alin. (1) pct. 2), 3), 8) Cod de procedură penală.

9. Procurorul a depus referință asupra recursului, solicitînd dispunerea inadmisibilității acestuia, din motiv că temeiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

10. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează, că conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, instanțele judecătorești au cercetat probele și le-au apreciat din punctul de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, și care în ansamblu lor au dovedit vinovăția lui Străjescu Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă.

Din conținutul recursului se întrevide ca temei de recurs pct. 4) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci cînd judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii, însă, acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră, instanța le-a dat o motivare argumentată și expusă la pct. 7.1., soluție, a cărei temeinicie este susținută și de instanța de recurs, și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrile atacate în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat în prezenta cauză este vădit neîntemeiat.

Totodată, verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturînd textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelurilor a respectat prevederile art. 413-417 Cod de procedură penală, astfel întemeindu-și concluziile pe probele administrate și verificate în ședința de judecată, acestea fiind reflectate în procesul-verbal.

Colegiul penal relevă, că materialele cauzei denotă că art. 16 Cod de procedură penală, în privința lui Străjescu Dumitru a fost respectat și nu i-a fost încălcat nici un drept, iar faptul că el a dorit să vorbească pe parcursul procesului penal în diferite limbi e un drept și nu e o obligație a instanței de a asigura cu interpret, ori de fiecare dată cînd vorbea în diferite limbi nu era necesitatea participării interpretului.

De asemenea, instanța remarcă, că inculpatul în prezența apărătorului a semnat un șir de acte procesuale care au fost întocmite în limba de stat.

Mai mult, Colegiul penal menționează și faptul că la terminarea urmăririi penale partea apărării, în sensul art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, nu a contestat legalitatea actelor procedurale adoptate în cauză, privind înlăturarea pretinselor încălcări de drepturi la faza urmăririi penale.

În atare circumstanțe, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrilor recurate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului înaintat în prezenta cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui *Străjescu Dumitru Mihail*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 mai 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma